

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практика (виробнича)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізація С1.01 Економіка С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Цифрова економіка»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента (ОК-29)
Курс, семестр викладання	3-4 курс, 6-7 семестр
Трудомісткість навчальної дисципліни	15 кредитів ЄКТС (450 академічних годин).
Мова викладання	Українська
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій

Розробники / викладачі

НПП КАФЕДРИ ВІДПОВІДНО ДО ІНДІВІДУАЛЬНИХ ПЛАНІВ ТА НАКАЗІВ ПРО ПРИНАЧЕННЯ КЕРІВНИКІВ

Загальна інформація про дисципліну

Мета дисципліни	розширення уявлень здобувачів освіти про сутність і масштаби цифрової трансформації сучасного суспільства; усвідомлення її впливу на соціально-економічні, політичні та культурні процеси; формування системи знань щодо інституційних та технологічних основ цифрового розвитку; розвиток аналітичного мислення та здатності оцінювати ризики й можливості цифровізації; набуття практичних навичок адаптації до змін у суспільному житті, зумовлених активним упровадженням цифрових технологій і сервісів.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. ЗК-12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК-13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності

	<p>СК-2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК-6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК-7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК-12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК-13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК-17. Здатність використовувати технологій Big Data та штучного інтелекту для забезпечення ефективного вирішення проблем цифрової трансформації економічних процесів.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН-1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.</p> <p>ПРН-5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН-10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН-12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН-14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку</p> <p>ПРН-15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПРН-18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН-22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>ПРН-23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>ПРН-24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей</p>

Програма навчальної дисципліни

<p>Загальне ознайомлення з установою-базою практики</p>	<p>Під час практики здобувачі знайомляться з установою-базою практики, її профілем діяльності та організаційною структурою. Вивчаються установчі документи, правова форма діяльності підприємства, матеріально-технічна база та бізнес-середовище функціонування. Ознайомлення з технікою безпеки на робочому місці та основами протипожежної безпеки поєднується з аналізом господарсько-фінансової діяльності підприємства, оцінкою кадрового потенціалу та функціонування структурних підрозділів. Здобувачі досліджують систему управління, розподіл функціональних повноважень та основні управлінські функції, такі як організація, планування, мотивація та контроль, з урахуванням</p>
--	--

	цифровізації процесів.
Аналіз фінансово-господарської діяльності	У межах практики здобувачі вивчають господарську діяльність підприємства, аналізують фінансовий стан та узагальнюючі показники ефективності його роботи. Особлива увага приділяється системі контролю за якістю продукції або послуг, формуванню загального уявлення про діяльність підприємства та виявленню тенденцій його розвитку. Виконання індивідуального завдання дозволяє здобувачам вищої освіти досліджувати цифровізацію фінансово-господарських процесів та застосування ІТ-інструментів для управління ресурсами підприємства.
Вивчення та аналіз інформаційних процесів	Здобувачі досліджують технології роботи з інформацією та аналізують інформаційні ресурси установи за обсягом, тематичною структурою та матеріальними носіями. Оцінюється ефективність створених інформаційних продуктів, визначається співвідношення традиційних і цифрових каналів поширення інформації, вивчаються та аналізуються цифрові технології, ведення та підтримка баз даних, програмне забезпечення інформаційних систем та використання Інтернет-послуг. Також приділяється увага оцінці комунікаційних послуг установи та її співпраці з партнерами міста та регіону, зокрема у сфері інформаційного обміну та цифрового сервісу.
Формулювання висновків і пропозицій	За результатами практики здобувачі готують аналітичні висновки та обґрунтовують рекомендації щодо усунення недоліків, підвищення ефективності господарської діяльності, вдосконалення управлінського механізму та оптимізації бізнес-процесів з використанням цифрових технологій. Результати практики узагальнюються у звіті, який відображає виконані завдання та індивідуальні дослідження здобувача вищої освіти.
Оформлення звіту за результатами практики	Зібрані матеріали систематизуються та оформлюються у вигляді звіту, у якому розкриваються всі завдання індивідуального плану практики. Тема індивідуального завдання визначається викладачем-керівником та погоджується з керівником бази практики, за потреби може уточнюватися або доповнюватися відповідно до специфіки установи. Звіт повинен відображати як загальні аспекти діяльності підприємства, так і конкретну роботу здобувача у сфері цифрової економіки та інформаційних технологій.
Етапи проходження практики	Виробнича практика включає ознайомчий та аналітичний етапи, під час яких здобувачі вивчають економічну характеристику підприємства, організаційну структуру, матеріально-технічну та інформаційну базу. Дослідницький етап передбачає виконання практичних завдань, пов'язаних із цифровізацією процесів, аналізом інформаційних потоків, управлінням даними та оцінкою ефективності цифрових рішень. Календарний графік проходження практики формується індивідуально для кожного здобувача з урахуванням специфіки підприємства, теми випускної кваліфікаційної роботи та рекомендацій керівників практики від кафедри і бази практики.

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Методи аналітичної роботи	Аналітичні методи спрямовані на ознайомлення здобувачів із діяльністю підприємства, його бізнес-процесами та фінансово-господарською діяльністю. Здобувачі здійснюють аналіз організаційної структури, вивчають установчі документи, оцінюють ефективність діяльності підрозділів та підприємства загалом. Ці методи включають обробку даних, складання аналітичних таблиць, підготовку звітів і висновків на основі реальних економічних і цифрових показників підприємства.
Методи роботи з інформаційними системами	Методи роботи з інформаційними системами передбачають практичне опанування інформаційних систем та цифрових сервісів, що застосовуються на підприємстві. Здобувачі вивчають структуру інформаційних ресурсів, працюють із базами даних, аналізують цифрові продукти та інформаційні потоки, оцінюють ефективність програмного забезпечення та використання

	цифрових каналів комунікації. Практика включає обробку даних, підготовку електронних звітів, моделювання інформаційних процесів і підготовку рекомендацій щодо вдосконалення цифрових сервісів.
Методи моделювання та імітації бізнес-процесів	Такі методи дозволяють здобувачам відпрацьовувати навички прийняття рішень у цифровому середовищі. Здобувачі виконують моделювання бізнес-процесів, створюють цифрові прототипи, оцінюють ефективність використання ІТ-інструментів та цифрових платформ, прогнозують результати управлінських рішень. Методи моделювання сприяють розвитку системного та критичного мислення, здатності аналізувати наслідки управлінських рішень у цифровій економіці та підвищують практичну готовність до професійної діяльності.
Методи наставництва та супроводу	Методи наставництва передбачають консультації, контроль виконання індивідуальних та групових завдань, обговорення результатів роботи та коригування практичної діяльності. Керівники практики від підприємства та від кафедри надають рекомендації щодо поліпшення аналітичних, інформаційних та моделювальних навичок здобувачів, спрямовують їхню роботу на вирішення реальних завдань підприємства та ефективного застосування цифрових технологій.

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з дисципліни	<p>Результати навчання з даної дисципліни, які здобувач освіти може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити і виміряти, розглядаються у вимірах 6 рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, а саме:</p> <p>Знання – розуміння структури та організації підприємства, особливостей його цифрових та інформаційних процесів, закономірностей функціонування бізнес-процесів у цифровому середовищі. Здобувачі знайомляться з принципами цифрової економіки, сучасними цифровими технологіями, платформами та інструментами управління даними, а також із питаннями інформаційної безпеки, захисту персональних даних та цифрової етики. Крім того, вони розуміють роль інституцій, цифрових платформ та соціальних медіа у розвитку бізнесу та цифрової культури організації.</p> <p>Уміння/навички – аналізувати діяльність підприємства, оцінювати ефективність цифрових процесів, інформаційних систем і фінансових операцій, виявляти проблеми та пропонувати шляхи їх оптимізації. Вони здатні застосовувати цифрові інструменти для збору, обробки та аналізу даних, моделювати бізнес-процеси, оцінювати ризики цифровізації та інформаційної нерівності, а також розробляти пропозиції щодо підвищення ефективності цифрових рішень, сервісів і платформ.</p> <p>Комунікація – здобувачі вміють ефективно взаємодіяти з керівниками практики та колегами, аргументовано обговорювати результати аналізу цифрових процесів, представляти інформаційно-аналітичні продукти та пропозиції щодо оптимізації роботи підприємства. Вони здатні налагоджувати міждисциплінарну комунікацію та співпрацювати у команді для вирішення завдань цифровізації бізнес-процесів та інформаційного управління.</p> <p>Відповідальність та автономія – здобувачі організують власну практичну діяльність, самостійно виконують аналітичні завдання, оцінюють достовірність даних та обґрунтованість висновків. Вони проявляють ініціативу у вдосконаленні цифрових процесів підприємства, освоюють нові платформи, методики та інструменти аналізу, а також відповідають за якість виконаних практичних завдань та дотримання правил інформаційної безпеки.</p>
Критерії оцінювання	Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач повністю опанував практичні завдання та матеріали практики, самостійно та аргументовано виконує роботу з аналізу бізнес-процесів, інформаційних систем та цифрових ресурсів підприємства, демонструє високий рівень обґрунтування пропозицій щодо оптимізації цифрових процесів. Виконано всі або не менше 90% завдань, передбачених програмою практики..

Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач досить повно володіє матеріалом практики, обґрунтовано виконує завдання з аналізу цифрових процесів і бізнес-процесів підприємства, у більшості випадків демонструє здатність формувати практичні рекомендації. Допускаються окремі незначні неточності. Виконано 80–89% завдань практики.

Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач достатньо володіє матеріалом практики, виконує завдання з аналізу підприємства та цифрових процесів, але з обмеженою глибиною обґрунтування та аргументації. Допускаються окремі несуттєві неточності. Виконано 74–81% завдань.

Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач у цілому володіє практичним матеріалом, виконує основні завдання, але з неповним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією. Використання методичних і цифрових ресурсів обмежене, допускаються окремі помилки. Виконано 64–73% завдань.

Задовільно (Е) – від 60 до 63 балів – здобувач виконує практичні завдання частково, без глибокого аналізу та аргументації, допускаючи окремі суттєві неточності. Виконано 60–63% завдань.

Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач не в повному обсязі володіє матеріалом практики, виконує завдання фрагментарно, поверхово, без аргументації, допускаючи суттєві помилки. Виконано 35–59% завдань.

Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє матеріалом, не здатний самостійно виконати більшість завдань практики, допускаючи суттєві помилки. Виконано 1–34% завдань.

Форма та методи контролю начальних досягнень

Контроль успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на засадах відкритості та академічної доброчесності. В межах даної дисципліни передбачено два види контролю: поточний (*тематичний, рубіжний*) та підсумковий (*семестровий*).

Поточний контроль реалізується протягом проходження практики безпосередньо на базі підприємства або організації. Він передбачає оцінювання активності здобувача, якості виконання завдань, аналітичних звітів, роботи з інформаційними та цифровими ресурсами, а також дотримання правил безпеки та організаційних процедур. Поточний контроль здійснюється через консультації з керівником практики, проміжні звіти, обговорення проміжних результатів, а також перевірку правильності та обґрунтованості виконаних завдань. Результат поточного оцінювання формується як середньоарифметичне значення отриманих балів за всі завдання, виконані під час практики та підготовки матеріалів для звіту.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які за результатами поточного оцінювання набрали не менше 60 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у формі **заліку** та передбачає оцінювання звіту або презентації за результатами проходження практики. Він спрямований на перевірку здатності здобувача застосовувати набуті знання та практичні навички в реальних умовах підприємства, аналізувати цифрові та бізнес-процеси, виконувати управлінські та інформаційні завдання, формувати обґрунтовані висновки та практичні рекомендації, а також проявляти відповідальність, самостійність і професійну ініціативу під час виконання практичних завдань.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування	Здобувачі організують своє перебування на базі практики згідно графіку роботи підприємства та планують виконання завдань відповідно до індивідуального плану практики. Обов'язковою є присутність на усіх практичних заняттях, робочих зустрічах та контрольних заходах, передбачених програмою практики, включно з підготовкою та захистом звіту або презентації за результатами виконаних завдань. Важливим елементом є своєчасне та повне виконання індивідуальних завдань здобувачем, що входять до складу самостійної роботи, зокрема аналітичних, інформаційних та практичних завдань, передбачених програмою дисципліни. Дотримання термінів та якості виконання завдань є однією з основ оцінювання успішності здобувача під час практики.
Дотримання принципів академічної доброчесності	Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати різні програмні засоби.
Інші умови	Навчально-методичні матеріали з дисципліни розміщені на гугл-диску НМКД та платформі Moodle, доступ до них здобувачу надається на початку вивчення дисципліни ОК-29, згідно розкладу академічних занять та робочого навчального плану ОПП «Цифрова економіка».

Рекомендовані джерела інформації

Базові підручники та навчальні посібники	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Анісімов А.В., Кулябко П.П. Інформаційні системи та бази даних: навч. посібник. Київ. 2017. 110 с. ▪ Балановська Т.І., Троян А.В. Управління бізнесом: навч. посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 401 с. ▪ Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с. ▪ Бунке О.С. Автоматизація бізнес процесів. Навчальний посібник до практичних занять. 2-е вид. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 39 с. ▪ Виноградова О.В., Дрокіна Н.І. Електронний бізнес: навч. посібник. Київ: ДУТ, 2018. 292 с. ▪ Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навч. посіб. для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с. ▪ Голобородько А. Ю., Гусєва О.Ю., Легомінова С.В. Цифрова економіка: підручник. 2020. 399 с. ▪ Дослідження операцій : конспект лекцій / О. В. Шебаніна, В. П. Клочан та ін. Миколаїв: МНАУ, 2021. 150 с. ▪ Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Карпов А.В. Економічний ризик та методи його вимірювання: навч. посіб. Одеса, 2017. 200 с.
Методичні рекомендації та розробки викладачів дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Точиліна Ю.Ю., Цира О.В., Жаданова Ю.О. Практика (виробнича) : навчально-методичний комплекс дисципліни [ОПП «Цифрова економіка» зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) для здобувачів першого (бакалаврський) рівня вищої освіти]. Одеса : ДУІТЗ, 2025. 86 с. [Електр. ресурс].
Інформаційні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Державна служба статистики України https://www.ukrstat.gov.ua ▪ Законодавча база України https://zakon.rada.gov.ua ▪ Міністерство економіки України https://me.gov.ua ▪ Міністерство цифрової трансформації України https://thedigital.gov.ua/ ▪ Національний банк України https://bank.gov.ua ▪ Портал відкритих даних України https://data.gov.ua

Рік введення силябусу – 2025 р.

Затверджено рішенням кафедри публічного управління та цифрової економіки
(Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1)

В. о. завідувача кафедри

Олександра ЦИРА

Гарант освітньої програми

Юлія ТОЧИЛІНА